

[Mohr Dam.]

styrelsesordningen for Færøerne forudsatte nødvendige ansættelser i udenrigsministeriet og ved danske udlandsrepræsentationer af særligt kyndige personer.

Statsministeren (J. O. Krag): Det er ifølge § 8 i loven om Færøernes hjemmestyre muligt at ansætte en i færøske forhold særligt sagkyndig i udenrigsministeriet til at bistå ved behandlingen af sager vedrørende Færøernes særlige erhvervsinteresser, hvis det færøske hjemmestyre udtrykker ønske herom. Det er klart, at regeringen vil træffe foranstaltninger til at ansætte en sådan sagkyndig, hvis et ønske herom bliver fremsat, hvilket endnu ikke har været tilfældet.

Det ærede medlem har også rejst spørgsmålet om ansættelse af medarbejdere til varetagelse af færøske erhvervsinteresser ved de danske udlandsrepræsentationer. Også på dette område kan der ligeledes efter hjemmestyreloven ansættes sådanne medarbejdere, hvis hjemmestyret udtrykker ønske om det. Jeg kan i den forbindelse nævne, at der siden 1949 har været et særligt arrangement med den danske ambassade i London med henblik på at varetage de færøske interesser i Storbritannien. Skulle landsstyret fremsætte ønske om ansættelse af sådanne medarbejdere andre steder, vil regeringen naturligvis bestræbe sig for i rimeligt omfang at imødekomme det.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om udlån til arbejderboliger på landet.

(Lovforslaget (nr. 89) findes i tillæg A. sp. 1065, fremsættelsen i tidenden sp. 2015).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Bladt: Det fremsatte lovforslag om udlån til arbejderboliger på landet adskiller sig i sit indhold ikke fra tidligere udlånslove, hvorfor der ikke er grund til at gå i enkeltheder ved denne første behandling.

Prisudviklingen i byggeriet har imidlertid medført, at det atter i år har været nødvendigt at foreslå byggelånet forhøjet med 2.000 kr., fra 41.000 kr. til 43.000 kr. I bemærkningerne til lovforslaget er det anført, at en forhøjelse i forhold til byggeindekset på husmandsbrug ville medføre en forhøjelse på 12 pct. eller helt op til 46.000 kr. Den foreslåede forhøjelse må derfor anses for at være ganske utilstrækkelig, og jeg er bange for, at mange vil få vanskeligheder med at tilvejebringe de fornødne midler til at opføre en arbejderbolig.

Jeg skal dog gerne erkende, at problemet også kan anskues fra en anden synsvinkel. Skønt byggelånet år efter år bliver væsentlig forhøjet, er rådighedsbeløbet stadig uændret, ja, for 2 år siden blev beløbet endog nedsat med 3 millioner kr. Under disse omstændigheder må man nærmest karakterisere denne lovgivning som værende under ret kraftig afvikling, idet det antal huse, der kan bygges efter loven, bliver færre og færre. Det er dog en kendsgerning, at der stadig er et stort antal ansøgere til disse lån. For finansåret 1965-66 blev der indsendt 876 ansøgninger i henhold til lovens kapitel IV og 136 i henhold til kapitel VI. De tilsvarende tal for det kommende finansår er henholdsvis ca. 800 og 125, altså lidt mindre; men selv om vi fraregner de ansøgere, som ikke efter loven er kvalificerede, vil der alligevel blive et meget stort antal af de kvalificerede, som ikke kommer i betragtning.

Lovforslaget indeholder dernæst en forhøjelse af renten med $\frac{1}{2}$ pct. halvårligt. Når det tages i betragtning, at vi sidste år forhøjede den halvårlige rente med 1 pct., så medfører dette en ikke uvæsentlig forhøjelse af terminsydelsen, men jeg er naturligvis godt klar over, at renteforhøjelsen er begrundet i det høje renteniveau på lánemarkedet.

Jeg vil dernæst gøre nogle bemærkninger om denne lovgivning i dens helhed. Vi er sikkert alle enige om, at der gennem årene, siden vi fik denne lovgivning i 1938, er opført et meget stort antal boliger, gode og billige boliger. Jeg ved ikke, hvor stort tallet er, men jeg skønner, det ligger omkring ved 20.000. Jeg tror ikke, at forudsætningerne for denne lovgivning er helt de samme som før i tiden. Det hænger sammen med

[Bladt.]

hele erhvervsudviklingen og den ændrede samfundsstruktur. Den industrialisering, som efterhånden også har gjort sig stærkt gældende i mange landkommuner, har skabt høj og varig beskæftigelse for mange, som tidligere var beskæftiget ved landbrugsarbejde og andet på landet forefaldende arbejde.

Selv om der stadig er mange ansøgere til arbejderboliger, vil det nok være sådan, at mange ansøgere, selv om de er kvalificerede på det tidspunkt, hvor de får boligen, efter forholdsvis kort tid opnår arbejde på en fabrik eller ved en anden virksomhed, hvor de kan få varig beskæftigelse, og således ikke længere opfylder lovens betingelser.

Det samme forhold gør sig gældende for de huse, der bygges efter kapitel VI, altså huse, der bygges for landmandens regning. Også her er det i mange tilfælde gået således, at boligerne overgår til andet formål end det, der var hensigten efter loven.

Ud fra disse betragtninger kunne jeg tænke mig, at der blev foretaget en undersøgelse spændende over et længere åremål tilbage i tiden for at få konstateret, i hvor stor udstrækning disse boliger benyttes til de formål, der er fastsat i loven. En sådan undersøgelse kan måske ikke gennemføres nu, men måske dog inden et år, når vi igen skal beskæftige os med denne lov.

Der er visse andre problemer i lovforslaget, som jeg mener vil være bedst egnet til at drøfte i udvalget, og jeg kan på mit partis vegne anbefale lovforslaget til en velvillig behandling.

Niels Eriksen: Det er rigtigt, som det ærede medlem hr. Bladt sagde, at der igenem årene er bygget mange sunde og gode boliger i henhold til denne lov. Det, der for mig at se er det tiltalende ved loven, er selvfølgelig først dens sociale sigte, men også dette, at man angiver et bestemt beløb, som kan lånes, og så viser det sig, at der udmærket kan bygges. Det er fordelene ved denne lov i forhold til anden boligstøttelovgivning, at man her får bygget betydelig billigere, og jeg er ikke sikker på, at man i virkeligheden ikke også får bygget lige så godt.

Inden for mit parti er vi tilfredse med, at udlånsbeløbet er uændret, og vi er tilfredse med, at man har hævet halvårsrenten med

1/2 pct. Vi fik, som det rigtigt blev sagt før, en hævning af renten i fjor, og det var for os noget meget afgørende, fordi vi ikke ville have, der skulle være en så stor forskelsbehandling af dem, der kan komme i betragtning efter denne lov, og andre, der ikke kan. Derfor er vi godt tilfredse med det.

Vi har tidligere diskuteret i udvalget, og det har været et vigtigt synspunkt for os, om der skulle være mulighed for at få privat finansiering ind før statslånet. Vi må erkende, at med det kursniveau, der er i dag, og som der også var i fjor, da vi undersøgte det, bliver det nok vanskeligt at diskutere i øjeblikket. Det ville ellers være tiltalende, for det ville give mulighed for, at flere kunne få gavn af denne lov.

Men der er en ting, som jeg ikke er tilfreds med. Det er en ting, som vi i fjor diskuterede stærkt, og som den højtærede landbrugsminister egentlig gav tilsagn om skulle blive ændret i lovforslaget i år, idet han lovede, at der skulle blive overført et større beløb til kapitel VI, til den afdeling, hvorefter der bygges for ejers regning. Det er jo sådan, at 3/4 af dem, der har ansøgt efter kapitel IV, altså arbejdere, er blevet imødekommet, men kun 1/3 af dem, der har ansøgt efter kapitel VI, er blevet imødekommet. Og udviklingen går jo i retning af, at det kniber med at fastholde arbejdskraften på ejendommene, og man går dér i stærkere grad over til gift arbejdskraft. Derfor er det væsentligt, at der bliver mulighed for i stærkere grad at bygge for landmandens regning, og det er derfor helt afgørende for os, at der sker en overflytning fra de 23 mill. kr. til de 2 mill. kr. I fjor talte vi om 1 mill. kr. Jeg er ikke sikker på, at det er nok, men en sådan overflytning bør ske, og jeg er meget forbavset over, at landbrugsministeren efter de forhandlinger, vi havde i fjor, har villet foreslå et uændret fordelingsgrundlag.

Jeg skal med disse bemærkninger tilsige venstres velvillige støtte i udvalget.

Juul Madsen: Ifølge teksten til nærværende lovforslag, forslag til lov om udlån til arbejderboliger på landet, må den ukyndige på dette felt for så vidt få den opfattelse, at loven sikrer arbejdskraft til landbruget. Vi, der har arbejdet med denne udlånslov i en årrække, kan fortælle noget

[Juil Madsen.]

andet. Ser vi bort fra de særlige midler, der er til rådighed via jordfonden, samler interessen sig om de 25 mill. kr., der stilles til rådighed af statskassen, og for de penge bygges der altså et antal boliger af den størrelsesorden, som det ærede medlem hr. Bladt nævnte.

Nu er forholdet jo det, at loven er opdelt på den måde, at der stilles 23 mill. kr. til rådighed for boliger bygget for det, man kalder arbejderens regning — og med den mulighed, arbejderen har for at benytte boligen, også efter at han er overgået til andet erhverv — men der stilles kun 2 mill. kr. til rådighed for boliger bygget for det, man kalder den enkelte landmands regning.

Ser vi så på de satser, der er i det nye lovforslag, kan vi jo gøre op, at der i næste finansår kan bygges omkring 450 boliger for arbejders regning og vel 35-40 boliger for ejers regning. Det må tillige i denne forbindelse understreges, at man for boligerne for arbejders regning kun skal forrente halvdelen af lånet, medens man for ejerboligerne skal forrente hele lånet — hvilket jeg finder rigtigt.

Jeg har endvidere det ønske, at disse boliger skal forrentes med markedsrente. Jeg personlig kan i hvert tilfælde ikke se den store fornuft i en lov, der som denne er en slags landbrugslov, og som er udformet på en sådan måde, at den i virkeligheden er med til at forstærke afgangens af arbejdskraft fra landbrugssektoren i modsætning til, hvad man skulle have troet ved lovens hensigt. Jeg vil begrunde dette med, at for det første er begrebet kvalificerede ansøgere, således som det ærede medlem hr. Bladt var inde på det, jo efterhånden blevet et meget, meget vidt begreb, og for det andet kan man selv ved en kort gæstoptreden i landbrugserhvervet sikre sig en bolig på disse særlige, meget fordelagtige vilkår, og så kan man forlade erhvervet og gå over i andet erhverv. Der kan jo også her ligge en fristelse for de unge uden egen husstand, der er ved landbruget, til på denne måde at sikre sig en bolig og så forlade landbrugserhvervet.

Statistikken viser da også, at til trods for at vi, således som det ærede medlem hr. Bladt nævnte det, har bygget, nu nævnte det ærede medlem tallet 20.000 boliger efter denne

lov for arbejders regning, til trods for at det lidt større landbrug jo for længst har løst sit eget boligbehov ved selv at bygge sine boliger, så er kendsgerningen, at antallet af arbejdere med egen husstand i landbrugserhvervet er dalet stærkt fra år til år og nu er nede på omkring 13.000 medhjælpere med egen husstand.

Det vil sige, når vi gør det hele op, at det store boligbyggeri ikke med hensyn til at fastholde en kvalificeret arbejdskraft ved erhvervet har været med til at sikre, at en sådan arbejdskraft har været til stede og er til stede — jeg mener altså snarere tværtimod. Derfor vil jeg gerne sige, at i mit parti er vi betænkelige ved forlods og fortsat af ofre 23 mill. kr. eller mere om året for at bygge boliger ud fra det formål, jeg her har nævnt. Vi er af den opfattelse, at disse 23 mill. kr. kunne anvendes bedre på anden måde, og vi er for vor part rede til, hvis der kan skaffes mulighed for det, at spare de fleste af disse penge på statens regnskab.

Derimod kan man anlægge andre synspunkter med hensyn til de boliger, der bygges af landmanden selv. Vi ved jo, at landbokommissionens forslag til en ny jordpolitik tilsigter en udbygning af det, vi kan kalde familiebruget eller bondebruget; vi ved også, at en forudsætning for, at dette familiebrug kan overleve og få rimelige vilkår, en vis omsætning, en forrentning af en vis størrelse, er, at der kan være medhjælp i dette landbrug, at denne medhjælp kan skaffes, at den har et sted at bo, fordi det, man hidtil har forstået ved bondebrugets traditionelle arbejdskraft, den unge, ugifte medhjælp i landbruget, snart er en saga blot. Vi ved fra den sidste statistik, vi kender, at antallet af unge, ugifte medhjælpere ved landbruget nu ligger nede omkring 20.000, og en fortsat afvandring synes at foregå.

Derfor kunne det være rimeligt at overveje, om man ikke kunne udbygge på en rimelig måde den paragraf i loven, der gør det muligt at bygge for ejers regning, men efter vor opfattelse til fuld markedsrente og med en måske væsentligt kortere afdragstid end den, vi har for øjeblikket, således at vi kunne styrke bondebruget i en overgangstid og hjælpe med til at fastholde kvalificeret arbejdskraft ved landbruget. Vi

[Jουλ Madsen.]

vil mene, at man ved en sådan ordning, som i øjeblikket koster 2 mill. kr., og som måske skal koste 3 mill. kr. eller 4 mill. kr. eller 5 mill. kr., på et tidspunkt, da der er vanskelige vilkår netop for den del af landbruget, kunne medvirke til at skaffe gode boliger, der sikrer landbrugets faste medhjælpere gode boligforhold, og samtidig var med til at løse et væsentligt problem for denne del af landbruget. Det hænger endelig også sammen med, at ønsket om boliger på bedriften, på arbejdsstedet, er nøje knyttet til begrebet tilsyn og lignende, når ejeren ikke er til stede; også af den grund er det uønskeligt med arbejdere, der bor mange kilometer fra deres arbejdsplads, som det undertiden er tilfældet.

Vi vil altså medvirke til at finde en ordning, hvorved man styrkede tilgangen af fast medhjælp til de dele af landbruget, der har behov herfor, men hvor man sparede det store millionbeløb på budgettet. På dette grundlag vil vi deltage i en forhandling i udvalget.

Svend Haugaard: Loven om udlån til arbejderboliger på landet har efter min mening haft en meget betydelig social virkning, den har for mange betydet en social højnelse: det at få eget hus giver selvspekt, det giver lyst til at klare sig selv, og det giver tro på, at man virkelig kan gøre det. Der er noget særligt ved dette at have sit eget hus og have med havelåge, som man kan male i fritiden; det er noget, som man ikke helt skal undervurdere. Jeg tror endda, jeg tør sige det så stærkt, at de udgifter, samfundet kan have ved denne lovgivning, kommer hjem i form af sparede socialudgifter.

Naturligvis er jeg klar over, at der i høj grad sker ændringer i landbrugets forhold, og hvad angår arbejdskraften på landet; der skiftes erhverv i meget stor udstrækning. Jeg er også klar over, at det er svært at fastholde alle disse 20.000 boliger, der blev nævnt, som egentlige landarbejderboliger, men ud fra det sociale syn, som jeg har nævnt, mener jeg, at man må være villig til at se bort herfra, og sige, at loven så har fået en anden virkning, som er overordentlig værdifuld.

En anden meget heldig virkning er den,

at man igennem denne lov har haft mulighed for at bygge virkelig beboelige huse til en virkelig rimelig pris. Det giver vældig godt sammenligningsgrundlag, når man ser, at det er muligt at bygge et enfamilieshus til den pris, som der her skal bygges til; dette sammenligningsgrundlag er i høj grad værdifuldt som konkurrencemoment. Man kan måske undre sig over, om forhøjelsen på 2.000 kr., som er nævnt i § 2, stk. 1 b, er tilstrækkelig; men hvis det virkelig er tilfældet, så er det så meget desto bedre.

Vi drøftede sidste år, hvorvidt det ville være rigtigt at overføre et beløb fra kapitel IV til kapitel VI, som omhandler de boliger, der bygges for landmandens regning. Jeg indrømmer og vedkender mig, at vi gav et tilsagn om i hvert tilfælde at tage det op til drøftelse i år, og det er jeg da også i høj grad villig til, selv om jeg ikke ligefrem kan flyde hen i rørelse over, at de, der bygger efter kapitel VI, har det så alt for svært; jeg tror nok, at de måske alligevel klarer deres vanskeligheder.

Jeg kan godkende, at man går op til en halvårlig forrentning på 3½ pct., det vil jo betyde, at lånene til de boliger, der bygges for ejernes regning, forrentes nogenlunde i overensstemmelse med det almindelige renteniveau.

Endelig vil jeg sige, at det kunne have været rart, om vi havde haft råd til at sætte rådighedsbeløbet op i forhold til den almindelige prisstigning, sådan at der i det kommende år kunne blive opført samme antal boliger som sidste år; men de større beløb til den enkelte må jo betyde, at der bliver en nedgang i det samlede antal opførelser. Det må vi acceptere under de nuværende økonomiske forhold, og jeg kan i øvrigt anbefale, at lovforslaget fremmes.

Gunhild Duc: Jeg skal på mit partis vegne varmt anbefale dette lovforslag, selv om jeg må beklage, at man ikke har ment at kunne forhøje beløbsrammen for udlån. Det er jo sådan, at man har måttet afvise henholdsvis 132 kvalificerede ansøgere efter kapitel IV og 91 kvalificerede ansøgere efter kapitel VI. Det er beklageligt, at man ikke har ment under den nuværende økonomiske situation at kunne øge beløbene, og det af mange grunde.

[Gunhild Due.]

I denne lov er der i virkeligheden mere perspektiv, end man måske tænkte sig, da man i sin tid vedtog den første gang med den begrundelse, at man ville bevare arbejdskraft på landet. Det er stadig begrundelsen for loven; men den virker samtidig som boligsanering på landet, den eneste form for sanering, vi har, og de penge, den højtærede landbrugsminister her giver ud, kan man i mange tilfælde regne med at den højtærede socialminister til gengæld sparer, fordi de mennesker, der får disse huse bygget, får bedre og sundere vilkår, end de ellers ville have, og det har betydning ikke mindst for børnene.

Det er samtidig den eneste form for socialt byggeri, vi har på landet, og det, at vi nu må afvise kvalificerede ansøgere, d. v. s. ubemidlede familier med lave indtægter og med hjemmевærende børn, kan godt betyde, at vi vil få andre og mere kostbare sociale udgifter på netop disse familier, der ofte bor i nogle ganske forfærdelig dårlige og usunde rønner. Dem findes der desværre stadig en del af på landet.

Man må også tage i betragtning, at af de familier, der nu får afslag, vil en del måske blive nødsaget til at tage ind til byen, hvor de vil havne i de dårligste kvarterer med alle de farer for familiens udvikling, det indebærer.

Der er altså gode grunde nok til at bevare denne lovgivning, også den grund, at det betyder noget for mange håndværkere i udprægede landkommuner, at dette byggeri kommer i gang, ikke mindst under de nuværende økonomiske omstændigheder. Jeg kan kun beklage, at vor økonomiske situation igen kommer til at gå ud over de dårligst stillede; jeg tænker her særlig på de ansøgere, som der ikke bliver plads til under kapitel IV.

Jeg er ikke enig med venstre i, at det skulle være ønskeligt at flytte bevillinger fra kapitel IV, altså boliger for arbejderens regning, over til kapitel VI, idet jeg finder det heldigst for et godt forhold mellem landarbejderen og arbejdsgiveren, at arbejderen ikke er afhængig af arbejdsgiveren, hvad angår boligforhold.

Til det ærede medlem hr. Juul Madsen vil jeg gerne sige, at det at kvalificere sig til arbejderlån faktisk betyder, at man skal

have børn, altså kan ugifte slet ikke komme i betragtning, og når man i øvrigt må skubbe kvalificerede ansøgere ud, vil det være familierne med flest børn og længst arbejdstid i landbruget, der kommer i betragtning. Det er jo sådan, at ansøgere skal kunne dokumentere, hvad de har arbejdet med 10 år tilbage, fra ansøgningen indgives.

Bækgaard: Da vi i forrige folketingssamling behandlede et lovforslag af samme art som det, vi behandler her, stemte de uafhængige for et af venstre og de konservative stillet ændringsforslag, som gik ud på at overføre 1 mill. kr. fra kapitel IV til kapitel VI. Var det blevet vedtaget, ville det have medført, at lån til landbrugsejere ville have haft større muligheder for at blive bevilget imod en tilsvarende nedgang for lån til landbrugsarbejdere. Ændringsforslaget blev dengang forkastet, men sammenligner vi tallet på ansøgninger for finansåret 1964-65, som jo var det, der dannede grundlag for lovforslaget sidste år, og så det tal over ansøgere, som angives i bemærkningerne til dette lovforslag, så viser de jo klart, at det var forkert, at ændringsforslaget ikke dengang blev vedtaget, for mens tallet på ansøgere til lån efter kap. VI er steget med ca. 110 pct., så er ansøgninger til lån efter kap. IV kun steget med ca. 18-19 pct. Jeg synes også, at disse kendsgerninger giver god grund til at overveje denne lovgivnings stilling og indpasning i hele vor landbrugslovgivning.

I mit parti er vi af den opfattelse, at vort landbrugs struktur står over for store forandringer, som bedst kan ske uden love, der økonomisk hæmmer den fri udvikling. Jeg tænker her på f. eks. det lovforslag, vi skal behandle her i tinget om lidt, nemlig lovforslaget om udlån til sammenlægning, supplerings og oprettelse af mindre jordbrug. Der er for mig ingen tvivl om, at mange landbrug i den kommende tid vil blive sammenlagt, hvorved mange beboelsesbygninger til landbrugsmedhjælpere frigøres. Jeg kan nævne et eksempel, hvor en landmand er i færd med at modernisere en tilkøbt nabos ejendoms stuehus til bolig for sin fodermester, og jeg er overbevist om, at sådanne tilfælde er der mange af ude over landet. Derfor tror jeg, at vi ved behand-

[Bækgaard.]

lingen af dette lovforslag må have for øje, at det mere gælder om, at de eksisterende boliger i landbruget bliver udnyttet, end at der bliver bygget nye, som måske — hvad også flere ærede ordførere før mig har været inde på — kun ganske kort tid vil blive benyttet af landbrugsarbejdere.

Jeg har gjort disse bemærkninger, fordi det er de uafhængiges opfattelse, at denne lovgivning burde med i en samlet landbrugslovgivning, og da vi vel allerførst i det nye kalenderår kan vente lovforslag fra den højtærede minister på grundlag af landbrugskommissionens arbejde, er der vist ikke stor grund til at gøre flere bemærkninger her, men slutte med at udtale håbet om, at en god lovgivning må blive resultatet af drøftelsen nu og i det nye år.

Landbrugsministeren (Chr. Thomsen): Jeg takker alle ærede ordførere for en velvillig behandling af lovforslaget.

Det ærede medlem hr. Bladt var inde på, at forudsætningerne for loven ikke mere var de samme. Det var det, man erkendte, da man i sin tid ændrede lovens tekst, så at den fra at være en ren landarbejderlov blev en lov om arbejderboliger på landet. Vi kan udmærket sætte en undersøgelse i gang — vi undersøger jo så meget inden for de forskellige ministerier — men jeg tror nu ikke, der kommer noget nævneværdigt frem, som vi ikke ved på forhånd. Jeg vil gerne sige, at når man vurderer denne lovs betydning i forhold til andre boliglove, så bør den vurderes i forhold til loven om mindstbemidlede i byen og ikke i forhold til anden lovgivning. Loven har på landet betydet ikke alene overmåde meget i social henseende, men den har også betydet, at man har fastholdt arbejdskraft i landkommunerne. Derigennem har den betydet ikke så lidt — jeg vil endda sige meget — for landkommunernes industrielle udvikling. Derfor tror jeg, man har lov til at sige, at loven har virket næsten på alle områder så godt, som den kunne.

Flere ordførere har nævnt, at vi sidste år diskuterede forholdet mellem kapitel IV- og kapitel VI-husene. Jeg sagde sidste år, at jeg var villig til at diskutere det med udvalget, for det er klart, at det er et problem, vi må tage op i udvalget for at se, om vi kan komme overens om det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Bladt: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om udlån til sammenlægning, supplerings samt oprettelse af mindre jordbrug m. m.

(Lovforslaget (nr. 90) findes i tillæg A. sp. 1057, fremsættelsen i tidenden sp. 2015).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Teichert: Det foreliggende forslag om udlån til sammenlægning, supplerings samt oprettelse af mindre jordbrug m. m. kan efter min mening ikke give anledning til mange bemærkninger, idet lovforslaget faktisk kun går ud på en ajourføring af de forskellige lånesatser som følge af den konstaterede stigning på forskellige områder. Statistisk departement beregner således stigningen ved opførelsen af husmandsbrug i perioden fra den 15. august 1964 til 15. august 1965 til 12 pct.

Den højtærede landbrugsminister har bedt statens jordlovsudvalg om en udtalelse og en indstilling med hensyn til, hvilke beløb man anser for at være nødvendige for at kunne klare dagen og vejen og de forskellige opgaver, der ligger for. Jordlovsudvalget har meget grundigt og sagligt drøftet behovet for de midler, der efter udvalgets mening og de erfaringer, man har fra tidligere år, er absolut nødvendige for selv med den strengeste sparsommelighed at klare efterspørgslen. Udvalget havde, som det fremgår af bemærkningerne, indstillet, at der bevilgedes 12 mill. kr. til det i § 1, stk. 2 a, anførte formål. Jeg er ikke i tvivl om ministerens velvillige indstilling til dette spørgsmål, og der ligger ingen bebrejdelse i min beklagelse af, at det atter i år er nødvendigt for den højtærede minister at